

Posudek na závěrečnou studentskou práci

Název práce: Turismus v Saúdské Arábii

Typ práce: bakalářská

Autor práce: Vladimír Fuksa

Autor posudku: doc. PhDr. František Ondráš, PhD.

	Hodnocení ¹
Badatelská otázka/hypotéza	velmi dobře
Způsob práce/metodologie	velmi dobře
Naplnění zadání	velmi dobře
Práce s prameny a odbornou literaturou	Výborně
Stylistická úroveň a struktura práce	velmi dobře
Formální náležitosti (jazyková správnost, citace, odkazy, bibliografie)	velmi dobře

Slovní hodnocení:

Tématem bakalářské práce Vladimíra Fuksy je cestovní ruch v Království Saúdské Arábie v jeho historické, kulturní a ekonomické perspektivě. Práce je rozdělena do dvou základních částí: 1. Náboženský turismus v Saúdské Arábii, 2. Sekulární turismus jako nový fenomén. Bakalářská práce se snaží odpovědět na řadu dobře formulovaných otázek souvisejících s historií a současností turistického ruchu představujícího rychle se rozvíjející a prosperující odvětví hospodářství Království Saúdské Arábie. Výklad je postaven na souboru vybraných tezí směřujících k pochopení vztahu mezi ropným bohatstvím Saúdské Arábie a přítomností zahraničních těžařských a zpracovatelských firem ovlivňujících společenské a kulturní klima země, která se významně podílí na utváření obecně akceptovaného muslimského narativu posledních desetiletí.

Důležité místo zaujímá v bakalářské práci projekt Vize 2030 představující zcela novou – vyspělou, moderní, rozvinutou – Saúdskou Arábii. Jak V. Fuksa správně zdůrazňuje, jedná se o ambiciózní projekt, jenž má snížit závislost saúdské ekonomiky na ropě a státu zajistit dostatek investičních zdrojů. Vize 2030 je úzce spjata s rozvojem dopravy (silniční, železniční, letecké, námořní), bez níž se neobejde dobře fungující turistický ruch. Dalším důležitým faktorem mezinárodního pohybu je osob je vízová politika, o které bakalářská práce pojednává na několika místech.

Není sporu o tom, že sociální a politické reformy saúdské vlády vytvářejí vhodné podmínky pro rozvoj turistiky podle mezinárodně uznávaných parametrů. Omezení

¹ Zvolte: Výborně – velmi dobře – dobře – nevyhovující.

KATEDRA
BLÍZKÉHO VÝCHODU
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

pravomocí náboženské policie, stejně jako umožnění ženám řídit motorová vozidla nebo liberalizace společenských akcí jsou faktory mající pozitivní vliv cestovní ruch. Otázkou zůstává diverzifikace saúdskoarabského cestovního ruchu a především to, komu jsou primárně určena nově vznikající rekreační zařízení (např. NEOM u Rudého moře) na jedné straně, a kulturní instituce (muzea, městské památkové rezervace), na straně druhé, mají-li splňovat nároky, které jsou na ně kladeny. V této souvislosti vystupuje do popředí téma koexistence muslimů a nemuslimů na kulturních akcích, místech vztahujících se k islámské historii a v oblasti sportovního cestovního ruchu. Hodnocení těchto otázek v perspektivě příštích desetiletí doplňuje autor bakalářské práce úvahami o právech žen, stejně jako riziky cestovního ruchu, jakými byla či dosud je pandemie Covid-19.

Otázky k rozpravě:

1. Správnost překladu, přepisu nebo použití některých termínů:
 - a) turismus, turistika nebo turistický ruch – jedná se synonyma nebo samostatné odborné výrazy?; b) *Bilād al-ḥaramajn* (s. 7), *Chādim al-ḥaramajn* (s. 12) aj.– arabský úzus zahrnuje přívlastek shodný *šarīfajn*; *Hadždž* (s. 9 a jinde) – se členem, nebo použít český ekvivalent
2. Vhodnost některých výrazů a formulací:
 - a) Saúdská Arábie se snaží prezentovat jako ztělesnění muslimské společnosti (s. 16) – podnětná myšlenka, která by si zasloužila podrobnější komentář: Saúdská Arábie je kolébkou islámu a přirozeným centrem muslimského světa; b) útočiště muslimů z celého světa (s. 8); objev ropy jako spouštěč náboženské kontroverze (s. 13) – toto závažné konstatování by nemělo zapadnout v obecných tezích týkajících se využití ropného bohatství oblasti
3. Konceptuálně-strukturální dotazy:
 - a) kapitola 1.2. *Počátky ropného průmyslu v Saúdské Arábii* bezprostředně navazuje na předchozí výklad 1.1. *Bilād al-ḥaramajn* zaměřený na téma náboženské pouti do svatých měst v kontextu současných poměrů poznamenaných velikými modernizačními projekty, především v oblasti stavebnictví; v této souvislosti by stála za úvahu kapitola či podkapitola věnující se „turistice“ v předwahhábovském období (alespoň v podobě stručné charakteristiky) – toto pojednání by objasnilo postavení a význam svatých měst, celého Hidžázu i jiných oblastí Saúdské Arábie na mapě tradičních poutnických tras v historické perspektivě islámského, a možná i předislámského období; objev ropy a počátky ropného průmyslu jsou zcela novou kapitolou v dějinách Saúdské Arábie a implicitně nesouvisí s tematickým celkem, jemuž je věnován výklad v dané části bakalářské práce
 - b) téma wahhábismu (s. 14) by mělo být v úvodní části zabývající se náboženskými poměry Saúdské Arábie
 - c) pojednání o vízové politice by mělo vycházet ze srovnání přístupu k vízům pro muslimské poutníky a pro rekreační (arabské a zejména nearabské) turisty

**KATEDRA
BLÍZKÉHO VÝCHODU**
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

4. Jaká vyhlídky má saúdskoarabská ekonomika podílející se na realizaci projektu Vize 2030, který vycházející z principu koexistence náboženského (tradičního) a rekreačně-poznávacího (moderního) turistického ruchu?

Celkové hodnocení:

Práci splňuje všechny požadavky kladené na bakalářskou práci, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Praze dne 26. 8. 2022

doc. PhDr. František Ondráš, PhD.
podpis